

1. Kompetencje zawodowe i interpersonalne pracownika socjalnego

Od pracownika socjalnego wymaga się rozległej wiedzy z zakresu:

- pedagogiki (wpływ zmiany sytuacji na osobę/rodzinę),
- socjologii (ocena zjawisk i ich analiza),
- psychologii (interwencja kryzysowa, terapia uzależnień),
- ekonomii (treningi budżetowe),
- prawa (umiejętność stosowania przepisów),
- animacji lokalnej (programy aktywności lokalnej).

Podstawą umożliwiającą wykonywanie zawodu jest odpowiedni poziom wykształcenia, dla którego podstawą będzie :

- rzetelna informacja o otaczającej rzeczywistości – wyposażenie w wiedzę,
- zdolność do podejmowania działania w określony sposób – postawy,
- umiejętność łączenia wiedzy, zdolności, kompetencji do zastosowania ich w praktyce – profesjonalizm,

Kompetencje:

- społeczne;
  - łatwość nawiązywania kontaktów,
  - wysoki poziom kultury osobistej,
  - poszanowanie godności i odmienności drugiego człowieka,
  - umiejętność podejmowania współpracy z innymi instytucjami,
  - samodzielne wyznaczanie kierunku własnego rozwoju,
  - podejmowanie samokształcenia i samodoskonalenia,
  - postępowanie zgodnie z zasadami etyki zawodowej,

- umiejętność określenia i wyznaczenia priorytetów w działaniach biorąc pod uwagę skomplikowane sytuacje życiowe rodzin,
- **osobowościowe;**
  - umiejętność pracy w stresie,
  - okazywanie zrozumienia sytuacji,
  - dyskrecja,
  - wysokie morale osobiste i zawodowe,
  - otwartość,
  - obiektywizm,
  - spolegliwość (rozumiana, jako osoba, na której można polegać),
  - kreatywność,
  - wrażliwość poznawcza,
  - własna aktywność i motywowanie do rozwoju,
- **zawodowe;**
  - samodzielność jako i umiejętność pracy zespołowej,
  - łatwość w podejmowaniu trafnych decyzji,
  - dobra organizacja pracy,
  - skuteczności w działaniu,
  - umiejętność obserwacji i łączenia faktów,
  - umiejętność motywowania do zmiany rodziny (dzieci/rodziców/opiekunów prawnych),
  - znajomość przepisów w kontekście realizowanych zadań,
  - stawianie trafnej diagnozy,
  - umiejętność oceny sytuacji dziecka,
  - wiedza i umiejętności stosowania metod i technik pracy z rodziną,
  - znajomość biegu życia człowieka i procesów rozwojowych,

- o umiejętność współpracy z innymi podmiotami,

Na podstawie art. 116 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z wymienionych kryteriów:

1. posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych,
2. ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna,
3. do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:

- a) pedagogika,
- b) pedagogika specjalna,
- c) politologia,
- d) polityka społeczna,
- e) psychologia,
- f) socjologia,
- g) nauki o rodzinie.

1a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wymagane umiejętności, wykaz przedmiotów, minimalny wymiar zajęć dydaktycznych oraz zakres i wymiar praktyk zawodowych dla specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego, realizowanej w szkołach wyższych na kierunkach wymienionych w ust. 1, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

2. Ustala się następujące stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

- 1) I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej, mający na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych;

2) II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej, mający na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej.

3. Szkolenie w zakresie specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego mogą realizować jednostki prowadzące kształcenie lub doskonalenie zawodowe po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.